Ediţie îngrijită de judecător dr.
Vasile Bozeşan

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Actualizat la 1 octombrie 2025

Ediţia a II-a, revăzută şi adăugită

Ediţie îngrijită de judecător dr.
Vasile Bozeşan

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Actualizat la 1 octombrie 2025

Ediţia a II-a, revăzută şi adăugită

Universul Juridic
Bucureşti
-2025-

TITLUL PRELIMINAR
Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă şi principiile fundamentale ale procesului civil

Capitolul I
Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă

Art. 1. Obiectul şi scopul Codului de procedură civilă. (1) Codul de procedură civilă, denumit în continuare codul, stabileşte regulile de competenţă şi de judecare a cauzelor civile, precum şi cele de executare a hotărârilor instanţelor şi a altor titluri executorii, în scopul înfăptuirii justiţiei în materie civilă.

(2) În înfăptuirea justiţiei, instanţele judecătoreşti îndeplinesc un serviciu de interes public, asigurând respectarea ordinii de drept, a libertăţilor fundamentale, a drepturilor şi intereselor legitime ale persoanelor fizice şi persoanelor juridice, aplicarea legii şi garantarea supremaţiei acesteia.

Art. 2. Aplicabilitatea generală a Codului de procedură civilă. (1) Dispoziţiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă.

(2) De asemenea, dispoziţiile prezentului cod se aplică şi în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziţii contrare.

Corelaţii: Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015) – Art. 3 alin. (2): Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil şi ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorităţi publice şi contribuabili/plătitori.

Art. 3. Aplicarea prioritară a tratatelor internaţionale privitoare la drepturile omului. (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispoziţiile privind drepturile şi libertăţile persoanelor vor fi interpretate şi aplicate în concordanţă cu Constituţia, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, şi prezentul cod, au prioritate reglementările internaţionale, cu excepţia cazului în care prezentul cod conţine dispoziţii mai favorabile.

Art. 4. Aplicarea prioritară a dreptului Uniunii Europene. În materiile reglementate de prezentul cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părţilor.

Corelaţii: ■ **Constituţia României** – Art. 148 alin. (2): Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum şi celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate faţă de dispoziţiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

■ **TFUE** (Tratatul Privind Funcţionarea Uniunii Europene) – art. 288: Pentru exercitarea competenţelor Uniunii, instituţiile adoptă regulamente, directive, decizii, recomandări şi avize. *Regulamentul* are aplicabilitate generală. Acesta este obligatoriu în toate elementele sale şi se aplică direct în fiecare stat membru. *Directiva* este obligatorie pentru fiecare stat membru destinatar

cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităţilor naţionale competenţa în ceea ce priveşte forma şi mijloacele. *Decizia* este obligatorie în toate elementele sale. În cazul în care se indică destinatarii, decizia este obligatorie numai pentru aceştia. Recomandările şi avizele nu sunt obligatorii.

Capitolul II
Principiile fundamentale ale procesului civil

Art. 5. Îndatoriri privind primirea şi soluţionarea cererilor. (1) Judecătorii au îndatorirea să primească şi să soluţioneze orice cerere de competenţa instanţelor judecătoreşti, potrivit legii.

(2) Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.

(3) În cazul în care o pricină nu poate fi soluţionată nici în baza legii, nici a uzanţelor, iar în lipsa acestora din urmă, nici în baza dispoziţiilor legale privitoare la situaţii asemănătoare, ea va trebui judecată în baza principiilor generale ale dreptului, având în vedere toate circumstanţele acesteia şi ţinând seama de cerinţele echităţii.

(4) Este interzis judecătorului să stabilească dispoziţii general obligatorii prin hotărârile pe care le pronunţă în cauzele ce îi sunt supuse judecăţii.

Corelaţii: Codul civil – art. 1**: (1)** Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanţele şi principiile generale ale dreptului.
(2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanţele, iar în lipsa acestora, dispoziţiile legale privitoare la situaţii asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziţii, principiile generale ale dreptului.
(3) În materiile reglementate prin lege, uzanţele se aplică numai în măsura în care legea trimite în mod expres la acestea.
(4) Numai uzanţele conforme ordinii publice şi bunelor moravuri sunt recunoscute ca izvoare de drept.

Art. 6. Dreptul la un proces echitabil, în termen optim şi previzibil. (1) Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim şi previzibil, de către o instanţă independentă, imparţială şi stabilită de lege. În acest scop, instanţa este datoare să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a judecăţii.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi în faza executării silite.

Corelaţii: ■ **Constituţia României** – Art. 21 alin. (3): Părţile au dreptul la un proces echitabil şi la soluţionarea cauzelor într-un termen rezonabil.
■ **CEDO** – Art. 6 par. 1 teza I: Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil.

Art. 7. Legalitatea. (1) Procesul civil se desfăşoară în conformitate cu dispoziţiile legii.

(2) Judecătorul are îndatorirea de a asigura respectarea dispoziţiilor legii privind realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părţilor din proces.

Art. 8. Egalitatea. În procesul civil părţilor le este garantată exercitarea drepturilor procesuale, în mod egal şi fără discriminări.

Art. 9. Dreptul de dispoziţie al părţilor. (1) Procesul civil poate fi pornit la cererea celui interesat sau, în cazurile anume prevăzute de lege, la cererea altei persoane, organizaţii ori a unei autorităţi sau instituţii publice ori de interes public.

(2) Obiectul şi limitele procesului sunt stabilite prin cererile şi apărările părţilor.

(3) În condiţiile legii, partea poate, după caz, renunţa la judecarea cererii de chemare în judecată sau la însuşi dreptul pretins, poate recunoaşte pretenţiile părţii adverse, se poate învoi cu aceasta pentru a pune capăt, în tot sau în parte, procesului, poate renunţa la exercitarea căilor de atac ori la executarea unei hotărâri. De asemenea, partea poate dispune de drepturile sale în orice alt mod permis de lege.

Art. 10. Obligaţiile părţilor în desfăşurarea procesului. (1) Părţile au obligaţia să îndeplinească actele de procedură în condiţiile, ordinea şi termenele stabilite de lege sau de judecător, să-şi probeze pretenţiile şi apărările, să contribuie la desfăşurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

(2) Dacă o parte deţine un mijloc de probă, judecătorul poate, la cererea celeilalte părţi sau din oficiu, să dispună înfăţişarea acestuia, sub sancţiunea plăţii unei amenzi judiciare.

CEDO: Erorile care au împiedicat accesul reclamantei la Curtea Supremă îi erau imputabile în primul rând şi în mod obiectiv acesteia, ea fiind reprezentată de către un avocat. Faptul că primul avocat al reclamantei îşi desfăşura activitatea în alt stat constituia o problemă care ţine în mod exclusiv de libertatea ei de alegere a reprezentantului legal; cu certitudine, ea îşi putea angaja un avocat croat, fapt pe care l-a şi făcut ulterior. Astfel, reclamanta care era legal reprezentată nu a manifestat diligenţa necesară pentru modificarea valorii obiectului litigiului în acord cu exigenţele dreptului intern (*Zubac c. Croaţiei*, 40160/12, hot. din 5 aprilie 2018, par. 115-121).

Art. 11. Obligaţiile terţilor în desfăşurarea procesului. Orice persoană este obligată, în condiţiile legii, să sprijine realizarea justiţiei. Cel care, fără motiv legitim, se sustrage de la îndeplinirea acestei obligaţii poate fi constrâns să o execute sub sancţiunea plăţii unei amenzi judiciare şi, dacă este cazul, a unor daune-interese.

Art. 12. Buna-credinţă. (1) Drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credinţă, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege şi fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părţi.

(2) Partea care îşi exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale şi morale cauzate. Ea va putea fi obligată, potrivit legii, şi la plata unei amenzi judiciare.

(3) De asemenea, partea care nu îşi îndeplineşte cu bună-credinţă obligaţiile procesuale răspunde potrivit alin. (2).

Art. 13. Dreptul la apărare. (1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Părţile au dreptul, în tot cursul procesului, de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condiţiile legii.

(3) Părţilor li se asigură posibilitatea de a participa la toate fazele de desfăşurare a procesului. Ele pot să ia cunoştinţă de cuprinsul dosarului, să propună probe, să îşi facă apărări, să îşi prezinte susţinerile în scris şi oral şi să exercite căile legale de atac, cu respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

(4) Instanţa poate dispune înfăţişarea în persoană a părţilor, chiar atunci când acestea sunt reprezentate.

Art. 14. Contradictorialitatea. (1) Instanţa nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfăţişarea părţilor, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Părţile trebuie să îşi facă cunoscute reciproc şi în timp util, direct sau prin intermediul instanţei, după caz, motivele de fapt şi de drept pe care îşi întemeiază pretenţiile şi apărările, precum şi mijloacele de probă de care înţeleg să se folosească, astfel încât fiecare dintre ele să îşi poată organiza apărarea.

(3) Părţile au obligaţia de a expune situaţia de fapt la care se referă pretenţiile şi apărările lor în mod corect şi complet, fără a denatura sau omite faptele care le sunt cunoscute. Părţile au obligaţia de a expune un punct de vedere propriu faţă de afirmaţiile părţii adverse cu privire la împrejurări de fapt relevante în cauză.

(4) Părţile au dreptul de a discuta şi argumenta orice chestiune de fapt sau de drept invocată în cursul procesului de către orice participant la proces, inclusiv de către instanţă din oficiu.

(5) Instanţa este obligată, în orice proces, să supună discuţiei părţilor toate cererile, excepţiile şi împrejurările de fapt sau de drept invocate.

(6) Instanţa îşi va întemeia hotărârea numai pe motive de fapt şi de drept, pe explicaţii sau pe mijloace de probă care au fost supuse, în prealabil, dezbaterii contradictorii.

Nota coord.: Contradictorialitatea are dublă valenţă, şi anume una *scrisă*, respectiv una *orală*. Prima se realizează prin intermediul actelor scrise de procedură care trebuie cunoscute de către partea adversă, iar cea din urmă se asigură prin intermediul oralităţii, în faţa instanţei. Ca regulă, ambele componente ale contradictorialităţii trebuie asigurate în cadrul procesului, cu excepţia cazurilor în care, potrivit legii, există derogări de la contradictorialitatea orală sau chiar de la ambele (scrisă şi orală). De pildă:

- când procedura este doar scrisă, iar judecata se face fără citare, este suprimată doar contradictorialitatea orală, cea scrisă fiind asigurată prin comunicarea/luarea la cunoştinţă a cererii şi înscrisurilor de către partea adversă care are posibilitatea de a critica şi răspunde la susţinerile adversarului său [*e.g.,* procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este, ca regulă, una scrisă – art. 1030 alin. (1) C. pr. civ.].
- când judecata se face doar pe baza cererii şi a înscrisurilor petentului, fără comunicarea acestora către intimat/pârât şi fără citarea părţilor (fără dezbateri/concluzii orale), este suprimată atât contradictorialitatea scrisă, cât şi cea orală [*e.g.*, art. 999 alin. (2) teza a II-a C. pr. civ., conform căruia, „în caz de urgenţă deosebită, ordonanţa va putea fi dată chiar în aceeaşi zi, instanţa pronunţându-se asupra măsurii solicitate pe baza cererii şi actelor depuse, fără concluziile părţilor”];

În cazurile în care, potrivit legii, este suprimată doar contradictorialitatea orală, orice chestiune ridicată de către una dintre părţi prin actele lor de procedură ori cele invocate din oficiu de către instanţă trebuie, în mod obligatoriu, comunicată părţii adverse/părţilor pentru a-şi putea exprima, pe cale scrisă, un punct de vedere asupra acesteia (contradictorialitatea scrisă).

Art. 15. Oralitatea. Procesele se dezbat oral, cu excepţia cazului în care legea dispune altfel sau când părţile solicită expres instanţei ca judecata să se facă numai pe baza actelor depuse la dosar.

Art. 16. Nemijlocirea. Probele se administrează de către instanţa care judecă procesul, cu excepţia cazurilor în care legea stabileşte altfel.

Art. 17. Publicitatea. Şedinţele de judecată sunt publice, în afară de cazurile prevăzute de lege.

Corelaţii: CEDO – Art. 6 par. (1) teza a II-a: Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.

Art. 18. Limba desfăşurării procesului. (1) Procesul civil se desfăşoară în limba română.

(2) Cetăţenii români aparţinând minorităţilor naţionale au dreptul să se exprime în limba maternă în faţa instanţelor de judecată, în condiţiile legii.

(3) Cetăţenii străini şi apatrizii care nu înţeleg sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi lucrările dosarului, de a vorbi în instanţă şi de a pune concluzii, prin traducător autorizat, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Cererile şi actele procedurale se întocmesc numai în limba română.

Corelaţii: Constituţia României – Art. 128: (Folosirea limbii materne şi a interpretului în justiţie)
(2) Cetăţenii români aparţinând minorităţilor naţionale au dreptul să se exprime în limba maternă în faţa instanţelor de judecată, în condiţiile legii organice.
(3) Modalităţile de exercitare a dreptului prevăzut la alineatul (2), inclusiv prin folosirea de interpreţi sau traduceri, se vor stabili astfel încât să nu împiedice buna administrare a justiţiei şi să nu implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesaţi.

Art. 19. Continuitatea. Judecătorul învestit cu soluţionarea cauzei nu poate fi înlocuit pe durata procesului decât pentru motive temeinice, în condiţiile legii.

Art. 20. Respectarea principiilor fundamentale. Judecătorul are îndatorirea să asigure respectarea şi să respecte el însuşi principiile fundamentale ale procesului civil, sub sancţiunile prevăzute de lege.

Art. 21. Încercarea de împăcare a părţilor. (1) Judecătorul va recomanda părţilor soluţionarea amiabilă a litigiului prin mediere, potrivit legii speciale.

(2) În tot cursul procesului, judecătorul va încerca împăcarea părţilor, dându-le îndrumările necesare, potrivit legii.

Art. 22. Rolul judecătorului în aflarea adevărului. (1) Judecătorul soluţionează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile.

(2) Judecătorul are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greşeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunţării unei hotărâri temeinice şi legale. În acest scop, cu privire la situaţia de fapt şi motivarea în drept pe care părţile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicaţii, oral sau în scris, să pună în dezbaterea acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu sunt menţionate în cerere sau în întâmpinare, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, precum şi alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părţile se împotrivesc.

(3) Judecătorul poate dispune introducerea în cauză a altor persoane, în condiţiile legii. Persoanele astfel introduse în cauză vor avea posibilitatea, după caz, de a renunţa la judecată sau la dreptul pretins, de a achiesa la pretenţiile reclamantului ori de a pune capăt procesului printr-o tranzacţie.

(4) Judecătorul dă sau restabileşte calificarea juridică a actelor şi faptelor deduse judecăţii, chiar dacă părţile le-au dat o altă denumire. În acest caz judecătorul este obligat să pună în discuţia părţilor calificarea juridică exactă.

(5) Cu toate acestea, judecătorul nu poate schimba denumirea sau temeiul juridic în cazul în care părţile, în virtutea unui acord expres privind drepturi de care, potrivit legii, pot dispune, au stabilit calificarea juridică şi motivele de drept asupra cărora au înţeles să limiteze dezbaterile, dacă astfel nu se încalcă drepturile sau interesele legitime ale altora.

(6) Judecătorul trebuie să se pronunţe asupra a tot ceea ce s-a cerut, fără însă a depăşi limitele învestirii, în afară de cazurile în care legea ar dispune altfel.

(7) Ori de câte ori legea îi rezervă judecătorului puterea de apreciere sau îi cere să ţină seama de toate circumstanţele cauzei, judecătorul va ţine seama, între altele, de principiile generale ale dreptului, de cerinţele echităţii şi de buna-credinţă.

Nota coord.:

■ Art. 22 alin. (1) evocă principiul *iura novit curia* (*instanţa cunoaşte şi aplică dreptul*) în sensul că, în paradigma raţionamentului (silogismului) judiciar, instanţa aplică norma juridică (premisa majoră) la situaţia de fapt (premisa minoră) pentru a obţine soluţia (concluzia silogismului).

■ Principiul *iura novit curia* nu priveşte calificarea/recalificarea cererii sau a apărării (de fond sau procedurale), ci (doar) însăşi *soluţionarea* acestora după administrarea şi aprecierea probelor.

■ Calificarea/recalificarea cererii se raportează la disponibilitatea titularului acesteia, esenţială fiind identificarea şi circumscrierea acestei disponibilităţi, uneori inexact sau echivoc exprimată.

■ Nu se confundă *calificarea/recalificarea cererii* (demers ce implică identificarea şi adecvarea disponibilităţii reale a titularului) cu simpla *redenumire a cererii,* potrivit art. 152 C. pr. civ. (măsură formală de înlocuire a denumirii greşite a unei cereri cu privire la care disponibilitatea reală a titularului este, în principiu, neechivocă).

■ În calificarea/recalificarea unei cereri de chemare în judecată are relevanţă, în principiu, doar disponibilitatea reclamantului, în calitatea sa de titular al demersului procesual supus calificării/recalificării. Prevederile art. 22 alin. (4) şi (5) C. pr. civ. nu pot fi interpretate ca recunoscând pârâtului un drept de opţiune asupra calificării/recalificării cererii reclamantului (fără însă a fi exclusă posibilitatea unui acord expres al părţilor în acest sens).

Art. 23. Respectul cuvenit justiţiei. (1) Cei prezenţi la şedinţa de judecată sunt datori să manifeste respectul cuvenit faţă de instanţă şi să nu tulbure buna desfăşurare a şedinţei de judecată.

(2) Preşedintele veghează ca ordinea şi solemnitatea şedinţei să fie respectate, putând lua în acest scop orice măsură prevăzută de lege.

Capitolul III
Aplicarea legii de procedură civilă

Art. 24. Legea aplicabilă proceselor noi. Dispoziţiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor şi executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare.

Corelaţii: Legea nr. 76/2012 – art. 3: (1) Dispoziţiile Codului de procedură civilă se aplică numai proceselor şi executărilor silite începute după intrarea acestuia în vigoare.

(2) Procesele începute prin cereri depuse, în condiţiile legii, la poştă, unităţi militare sau locuri de deţinere înainte de data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă rămân supuse legii vechi, chiar dacă sunt înregistrate la instanţă după această dată.

Nota coord.: Pentru a tranşa chestiunea conflictului intertemporal între Codul de procedură civilă din 1865 şi noul Cod de procedură civilă se recurge la dispoziţiile Legii nr. 76/2012. Dimpotrivă, dispoziţiile art. 24-27 C. pr. civ. sunt aplicabile doar proceselor şi executărilor silite începute sub imperiul noului Cod de procedură civilă (*i.e.*, începute cu data de 15.02.2013), pentru a determina aplicarea în timp a diferitelor forme ale acestuia survenite ca urmare a modificărilor ulterioare intrării sale în vigoare, precum şi a formelor modificate ale dispoziţiilor procesual civile din legile speciale.

Art. 25. Legea aplicabilă proceselor în curs. (1) Procesele în curs de judecată, precum şi executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenţei instanţelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanţe, potrivit legii sub care au început. În caz de trimitere spre rejudecare, dispoziţiile legale privitoare la competenţă, în vigoare la data când a început procesul, rămân aplicabile.

(3) În cazul în care instanţa învestită este desfiinţată, dosarele se vor trimite din oficiu instanţei competente potrivit legii noi. Dispoziţiile alin. (1) rămân aplicabile.

Nota coord.: Art. 25 C. pr. civ. cuprinde în structura sa reguli aplicabile în funcţie de tipul normelor procesual civile, respectiv:
►alin. (1) – regula aplicabilă *normelor de procedură propriu-zisă*, în privinţa cărora legea veche supravieţuieşte (ultraactivează), astfel încât procesele în curs la data intervenirii legii noi urmează/continuă să fie judecate potrivit legii în vigoare la data la care acestea au început;
►alin. (2) – regula aplicabilă *normelor de competenţă,* în sensul că schimbarea prin legea nouă a competenţei instanţei nu afectează judecata proceselor în curs sub aspectul competenţei instanţelor anterior învestite;
►alin. (3) – regula aplicabilă *normelor de organizare judiciară* care sunt de imediată aplicare, inclusiv în cadrul proceselor în curs la data apariţiei noii legi, bineînţeles sub rezerva ca legiuitorul să nu prevadă altfel (*e.g.,* o lege care introduce un nou caz de incompatibilitate a judecătorului este de imediată aplicare, inclusiv în cadrul proceselor în curs).

Art. 26. Legea aplicabilă mijloacelor de probă. (1) Legea care guvernează condiţiile de admisibilitate şi puterea doveditoare a probelor preconstituite şi a prezumţiilor legale este cea în vigoare la data producerii ori, după caz, a săvârşirii faptelor juridice care fac obiectul probaţiunii.

(2) Administrarea probelor se face potrivit legii în vigoare la data administrării lor.

Art. 27. Legea aplicabilă hotărârilor. Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor şi termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.

Art. 28. Teritorialitatea legii de procedură. (1) Dispoziţiile legii de procedură se aplică tuturor proceselor care se judecă de către instanţele române, sub rezerva unor dispoziţii legale contrare.

(2) În cazul raporturilor procesuale cu element de extraneitate, determinarea legii de procedură aplicabile se face potrivit normelor cuprinse în cartea a VII-a.